

kıs kıs kıs kıs kıs..

Musée d'Ethnographie: Médusa en Afrique La sculpture de l'enchante-ment Genève

Freitag, 14.11.2008 -
Mittwoch, 30.12.2009

Le MEG met en scène une centaine de pièces majeures de sa collection africaine pour initier les visiteurs à l'enchante-ment de la sculpture et des masques africains. Ces oeuvres n'avaient pas pour vocation de représenter mais bien d'agir sur le monde et les personnes. Le visiteur aura le privilège d'appréhender le monde des sculpteurs par des documents iconographiques et des projections. Vernissage le jeudi 13 novembre à 18h. Visite guidée chaque premier dimanche du mois à 11h.

Osmanlı İslam Eserleri ABD'de

ABD'nin başkenti Washington'da bulunan Smithsonian Sackler Sanat Galerisi'nde açılan bir sergide İran'ın şah dönemi ve Osmanlı İmparatorluğu'na ait İslam eserleri sergilendi.

Osmanlı İmparatorluğu padişahlarına ait, çoğunluğu 16'ncı yüzyıldan kalma yağlı boya tablolar, el yazmaları, tuğralar ve işlemeli kitap ve Kuranların sergilendiği galeri büyük ilgi görüyor.

Windisch'de buluntu

Aargau Windisch'de yapılan arkeolojik kazının son haftasında ilginç bir buluntu ortaya çıkarıldı. Kazıda 200 yıllık bir taş bloğa rastlanıldı. Buluntunun MS birinci yüzyılın ortalarında Romalılara ait Vindonissa taban katında bulunduğu açıklandı.

Doğduğu ev müze oldu

Rıfat İlgaz'ın 1911 yılında Cide'de doğduğu ev, Cide Belediyesi'nin de katkılarıyla Rıfat İlgaz Müzesi yapıldı. Katkılarıyla oluşan Rıfat İlgaz Müzesinde, Rıfat İlgaz'ın özel eşyaları (Çalışma masası, yatağı, giysileri, kalemi, kitapları, fotoğrafları, el yazıları) bulunuyor...

Humbarhane Camii'nin altında yeni bir sarnıç bulundu

3. Selim'in annesi Mihrişah Sultan tarafından 1794'te Sütüluce'de yaptırılan tarihi Humbarhane Camii'nin altında, yıllardır kapalı halde duran sarnıç, restorasyon sırasında ortaya çıkarıldı. Vakıflar İstanbul Bölge Müdürü İbrahim Özekinci, geçtiğimiz Haziran ayında 2 milyon lira bütçeyle restorasyonuna başlanan camide yeni bir sarnıç bulunduğunu belirterek "İçeride sarnıç olduğunu biliyorduk, ama içeri girme şansımız yoktu. Restorasyon aşamasında sarnıca girmiş olduk" dedi.

Sevim Akyürek
(Arkeolog)

Bir Büyükbabaannenın çamaşır dolabı

Museum Neuhaus Biel, 20.10.2009- 7.02.2010
Örgü,dikiş,nakış,dantel, mekik.....

Biel Nehaus Müzesi kapılarını bir büyükbabaannenın çamaşır dolabından yola çıkarak 1880-1920 yılları arasında geçen bir zamana, bir kadın emeğine tanıklık ediyor. Bir kadının elinden çıkan göz nuru işledikleri bir gün gelecek singer dikiş makineleri ile işini kolaylaştırıcaktı.Ama bu aşamaya kadar çok zorluk çektikleri de bir gerçek. Gelin "Bir Genç Kıza Evlilik Tavsiyeleri" adında o dönem de çok okunduğu belli olan bir kitap girişinden sonra sergi odalarını dolaşalım. Bakalım o dönem bir kadın neler yapmak zorundaydı, ne emekler vermiş ve acı tatlı neler yaşamıştı.

"Her evin genç hanımı hem sorumluluk sahibi hemde dost olmalıdır. Ama aynı zamanda çamaşır dolabını da (çeyizini) donatmalıdır. Genç kızlığının duygu ve rüyalarını kapsadığı bu dolap onun için kutsal ve ona özel olmalıdır. El meziyetleri ile donattığı bu dolap şimdi onun hayat hikayesi olarak yaşayacaktır"

H. Morgenstern: Dügün Kitabı. Gelin ve genc kızlar için vazgeçilmez bir rehber, Leipzig, 1900

Dantelin Tarihçesi

En eski dantel örnekleri Eski Mısır'daki mezarlarda rastlandı. 12 ve 13'üncü yüzyıllarda, Hıristiyan kilisesindeki kıdemli kişiler için dantel giysiler yapılsa da, bu süsleme ancak 16'ncı yüzyılda yaygınlaştı. 17'nci yüzyılda herkes, dönemin statü simgesi olan bu süsten edinmek isterdi. Bazı yerlerde sadece yüksek sınıfa mensup kişilerin dantel giymesine izin verilir ve dantelin büyüklüğü de statülerine göre belirlenirdi. Sınır kapılarına yerleştirilen görevliler, dantel giyen alt tabaka mensuplarını durdurur ve dantelin boylarını kısaltırlardı. Bu tutku öyle

boyutlara varmıştı ki, dantel ülkelere tabutlar içinde, cesetlerin etrafına sarılmış halde gelirdi.

Fransız Devrimi'nden sonra birçok dantel üreticisi, aristokratlarla olan ilişkileri yüzünden giyotine gönderildi. 19'uncu yüzyılda danteli ucuzla üreten makinelerin geliştirilmesiyle dantel düşüşe geçti. Bugün birçok tasarımcının makul miktarda kullandığı dantel, kadınsılığı ön plana çıkarıyor. Dantel geçmişte kadınlara daha "olgun" ve zarif bir hava katmak için, yine "olgun" kadınlara yönelik giysilerde kullanılırdı.

Girişte sağ tarafta bir dolap sergiye ilk adımınızda sizi karşılıyor. İçerisinde beyaz keten ve dantellerden oluşan yatak çarşafı, kenarları dantelle süslü gömlekler, yatak çarşafı, peçete ve çarşafarla süslü dolu bir dolap var. Sahibi olduğu ev kadınının düzenli, temiz ve zenginliğini göstermek zorunda. Beyazın ağırlıkta olduğu dolap da sadece havlu ve mutfak temizlik bezleri kırmızı ve mavi çizgilerle bezeli. Yan tarafında yağlı boya ile yapılmış gelinliğini giymiş, yeni bir hayata adım atacak olan genç bir kız var. Hemen yanında duvarda üç liste asılı. Üzerlerinde normal, orta halli ve zengin ailelerin çeyiz sandığına konulacak iç çamaşır, gecelik,

çarşaf, jupon ...vs listeler ve miktarları belirtilmiş.

Karşı oda bir yatak odası. Elle örülmüş yatak örtüleri, kenarı dantelli çarşaf, gecelik ve iç çamaşır asılmış. Dantellerin ağırlıklı bembeyaz bir oda burası. Büyükbabaanne yaşasaydı sanırım özellikle iç çamaşırın bu şekilde asılmasına kızardı. Beyaz gömlekler özenle süslenmiş. Ve odanın önünde elindeki modellere bakarak bir bayan dantel örüyor.

Hemen yan tarafındaki oda ya bir tebessümle giriyorsunuz. Yeni evlenen genç hanıma bir süre sonra leyleğin getireceği bebek haberi verilmiş olmalı.Hem sevinç

hem işlerinin çokluğu arasında hemen başlanması gereken durum. Küçük zıbnlar, başlıkların kimi dantelden kimi ketenden yapılmış. Eski bir biberon ve emzikleri, tavşandan bir çingirak, özel bebek kundağı, bezler var. Küçükük leğen sizi hemen içerisinde bir bebeği ile canlandırmanıza neden oluyor. Duvarda ki afişlerde bir bebeğe gülümseyen baba, ikizleri taşıyınca olan şaşkınlığı, üçüzlerle olan halinden hiç de memnun olmadığını gösteren afiş, bebek beşiğinin arkasında ki asılı duruyor.Hemen yanındaki yerde bir bayan keten bez dokumakta.

Karşısında ki oda yemek odası.Beyaz keten örtü üzerine nakış ve dantellerle süslü bir yemek masası var. Her şey beyaz. Giyilen kenarı dantelli bluzler, eteğin altında danteli görünen juponlar, mendiller, perdeler, peçeteler her şey, hizmetçinin önlüğü bile dantelden yapılmış.

Gri boya ile boyanmış, karanlık ve bodrum katı havasının yansıtıldığı bir oda karşımızda. Asılan çamaşırlardan, havanın loşluğundan kaynamakta olan çamaşırların buharını hissediyorsunuz. Çamaşırların yıkandığı asıldığı, kurutulup ütülerin yapıldığı yerdeyiz. Soda ve çivilerin yeri duvarda asılı duran kapların içinde. Kömür ütülerinin ütüye hazırlanması için kömür gerekiyor. Duvarda ütü kömürünün reklamı var. "1 kilo ütü kömürü" yaşımana zorlukları ve keten

ve dantelin ütülenmesi için bu kömüre ne kadar ihtiyaç duyulmuş bir zamanlar. Bu kadar beyaz eşyanın lekeli de ancak kaynatmakla çıkar. Ortada su kaynatacak kablar ve soba var, odun sepetler içerisinde dolu yakılacak zamanı bekliyor.Lekenin çıkması için ovulacak yivli bir madeni levha leğen içinde çamaşır bekliyor. Mandal torbaları çeşitli motiflerle işlenmiş, içleri tahta mandallarla dolu.

Masalara, vitrinlere, dolaplara örtü dikilmesi gerekiyor. Kanaçeler model kitapları ile yerini almış. Büyük boy bir resimde geleceğin ev hanımları olacak genç kızlar nakış işliyor. Marka işlemleri, yatak çarşafına işlenen harfler hepsi kitapları ile bu sergide.

Ve karşınıza artık tüm modelleri ile çoğunluğu singer dikiş makineleri tarihi gelişimi ile karşınıza çıkıyor. Artık kadınların işinin kolaylaştığına mı yoksa birden karşınıza çıkan makinelerin uyandırdığı zaman yolculuğundan uyandırılmış olmaktadır nedir? Gülümseyorsunuz. Defalarca sergiyi tekrar gezip geçmiş bir dönemi yaşıyorsunuz.Biraz geçmiş canlandırarak bembeyaz eşyalarla donatılmış ki çoğu kendi kültürümüzden de tanık olduğumuz el emeği işlerle bir zaman dilimi yaşamak isterseniz Biel Neuhaus sizleri bekliyor.

"Çirkin ördek yavrusu" 166 yıl önce yayıldı

Danimarkalı masal yazarı Hans Christian Andersen'in yazdığı Çirkin Ördek adlı kitabı herkes severek okumuştur. Tam 166 yaşında olan,11 Kasım 1843 yılında yazılan bu kitabı hep birlikte bir kez daha okuyalım

ÇİRKİN ÖRDEK YAVRUSU

Anne Ördek sabırla yumurtalarının kırılmasını bekliyordu. Vakit tamamlanınca ördek yavruları yumurtalarından çıkmaya başladılar. Fakat en son ve en büyük yumurta bir türlü kırılmıyordu. Sonunda yumurtanın beyaz kabuğu çatladı. Diğerlerinden daha gri ve farklı olan ördek yavrusunun küçük kafası görüldü. Anne ördek yeni doğan yavruya bakarak ; "Umarım değişir.." dedi şefkatle. Zaman ilerliyordu ama ördek yavrusunun rengi hala griydi. Kümesin bütün hayvanları onunla alay ediyorlar, ona "çirkin ördek yavrusu" diye sesleniyorlardı. Anne Ördek sabırla yumurtalarının kırılmasını bekliyordu. Vakit tamamlanınca ördek yavruları yumurtalarından çıkmaya başladılar. Fakat en son ve en büyük yumurta bir türlü kırılmıyordu.

Sonunda yumurtanın beyaz kabuğu çatladı. Diğerlerinden daha gri ve farklı olan ördek yavrusunun küçük kafası görüldü. Anne ördek yeni doğan yavruya bakarak ; "Umarım değişir.." dedi şefkatle. Zaman ilerliyordu ama ördek yavrusunun rengi hala griydi. Kümesin bütün hayvanları onunla alay ediyorlar, ona "çirkin ördek yavrusu" diye sesleniyorlardı.

Zavallı yavru o kadar mutsuzdu ki sonunda uzaklara gitmeye karar verdi. Gün boyunca yürüdü gece olunca ise çok yorulmuştu. Mola verdi. Bir yanda açlık, bir yanda korku...Ama yapabileceği hiçbir şey olmadığından derin bir uykuya dalmakta gecikmedi. Ertesi sabah su sesleriyle gözlerini açtı. Geceyi yaban ördeklerinin çılginca eğlendiği küçük bir göl kıyısında geçirdiğini anladı. Bu gürültücü arkadaşlarına kendini tanıtmaya hazırlanıyordu. Birden bir tüfek sesi ile irkildi. hiç zaman kaybetmeden oradan uzaklaştı. Çok geçmemişti ki küçük ördek kendini bir çiftlikte buldu. Çiftliğin sahibi yaşlı kadın onu doyurdu. Ateşin yanında uyumasına izin verdi. Fakat yavru ördek bir göl bulabilme umuduyla oradan da uzaklaştı.

Günlerce bir göl bulabilmek için rasgele yoluna devam etti. Sonunda bir göl kıyısına ulaştı. Bu arada yalnız başına yaşamayı öğreniyordu. Bu göl kıyısında yavru ördek gün geçtikçe büyüyordu. Kendisi farkında olmadan görüntüsü değişiyordu. Geçen kuşları gördükçe onların asil duruşları ve güzel görünüşlerinden dolayı iç çekiyordu.

İlkbaharda bir kuğu sürüsü gölün kıyısına yuva yapmaya geldi. Çirkin ördek yavrusuyla tanışmak için yaklaştılar. Fakat kendisini bu zarif kuşlarla arkadaşlık etmek için çok çirkin ve kaba buluyordu. Birden bire suda aksini gördü. O da ne!... Kendisini güzel bir kuğuya dönüşmüş olduğunu fark etti. Kuğu sürüsüne katıldı ve ömür boyu mutlu oldu.